

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van

houdende wijziging van het Besluit donorgegevens kunstmatige bevruchting in verband met het bepalen van het maximumaantal moedercodes en de gegevens die bij een verzoek om verstrekking van persoonsidentificerende gegevens moeten worden verstrekt

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van *[datum]*, kenmerk *[kenmerk]*,

Gelet op de artikelen 1, 3 en 3b van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van *[datum]*, no. *[nummer]*);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van *[datum]*, *[kenmerk]*;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit donorgegevens kunstmatige bevruchting wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2 komt te luiden:

Artikel 2

Het maximumaantal moedercodes dat aan een donorcode wordt gekoppeld, bedoeld in artikel 1, onderdeel j, van de wet, bedraagt twaalf moedercodes.

B

Artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na 'zijn' ingevoegd 'in ieder geval' en wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel e door een komma, een zinsnede toegevoegd, luidende: 'een en ander zoals bekend op het tijdstip van de terbeschikkingstelling van zaad- of eicellen'.

2. In het derde lid wordt na 'betreffen' ingevoegd 'in ieder geval'.

C

Artikel 4 komt te luiden:

Artikel 4

1. Ingeval van een verzoek om verstrekking van persoonsidentificerende gegevens als bedoeld in artikel 3, tweede lid, van de wet, verstrekt de verzoeker, indien het College daarom verzoekt:
 - a. een afschrift van zijn geboorteakte;
 - b. een kopie van zijn identiteitsbewijs;
 - c. het adres en de woonplaats van de ouder of voogd die krachtens artikel 3, zesde lid, van de wet van de verstrekking op de hoogte moet worden gesteld.
2. Ingeval van een verzoek om verstrekking van persoonsidentificerende gegevens als bedoeld in artikel 3b, eerste lid, van de wet, is het eerste lid, onder a en b, van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen deel

Met het onderhavige besluit wordt het Besluit donorgegevens kunstmatige bevruchting (hierna: Bdkb) op een aantal punten aangepast. Het gaat hier om wijzigingen die voortvloeien uit de wijziging van de Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting (hierna: Wdkb) in verband met de tweede evaluatie van de wet, het actieplan ter ondersteuning van donorkinderen en de omvorming van de Stichting donorgegevens kunstmatige bevruchting tot publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (Kamerstukken 35870).

Het gaat om de volgende wijzigingen:

- *Maximumaantal moedercodes*

Met de hiervoor genoemde wijziging van de Wdkb is voorzien in een regeling om op landelijk niveau te borgen dat de geslachtscellen van een donor bij de behandeling van maximaal twaalf vrouwen worden gebruikt. Daartoe wordt aan elke donor een unieke donorcode toegekend. Aan die donorcode worden moedercodes gekoppeld. Een kliniek mag uitsluitend een kunstmatige donorbevruchting verrichten als wordt beschikt over een donorcode en een daaraan gekoppelde moedercode. Het maximumaantal moedercodes dat aan een donorcode mag worden gekoppeld, dient te worden bepaald bij algemene maatregel van bestuur en wordt met het onderhavige besluit bepaald op twaalf moedercodes. Hiermee wordt aangesloten bij het Landelijk standpunt spermadonatie» van april 2018.¹ Het aantal van twaalf is het wettelijke maximum. Het staat de donor vanzelfsprekend vrij om te bepalen dat in zijn geval een lager maximumaantal geldt.

- *Vervallen van de registratieplicht van medische gegevens*

In het kader van de tweede evaluatie van de Wdkb hebben de onderzoekers geconcludeerd dat de regeling over het vastleggen van medische gegevens van de donor in de praktijk geen betekenis meer heeft. De onderzoekers hebben daarom de aanbeveling gedaan om deze regeling te laten vervallen.² Met de hiervoor genoemde wijziging van de Wdkb is in artikel 2 Wdkb de verplichting voor klinieken om van medische gegevens bij het College donorgegevens kunstmatige bevruchting (hierna: College) te registreren geschrapt. Dientengevolge kan de nadere uitwerking in artikel 2 Bdkb van het begrip 'medische gegevens' ook worden geschrapt.

Gelet op de uitkomsten van de tweede evaluatie van de Wdkb bestaat er geen noodzaak om reeds bij het College geregistreerde medische gegevens omtrent de bloedgroep, rhesusfactor of bloedgroepypering van de donor te bewaren. Die gegevens zullen derhalve worden vernietigd. Erfelijke gegevens van donoren die reeds bij het College zijn geregistreerd, zullen wel worden bewaard. Op grond van artikel 13a van de Wdkb blijft het College bevoegd om deze gegevens op verzoek van de huisarts van een donorkind aan die huisarts te verstrekken.

- *Gegevensverstrekking bij een verzoek om verstrekking van de persoonsidentificerende gegevens van de donor*

Met het onderhavige besluit wordt artikel 4 Bdkb opnieuw vastgesteld. In dit artikel is bepaald welke gegevens een donorkind bij de indiening van een verzoek om verstrekking van de persoonsidentificerende gegevens van de donor moet overleggen. Dit artikel strookt niet meer met de huidige praktijk. In de meeste gevallen is het namelijk niet meer nodig dat een verzoeker een geboorteakte overlegt. Als de verzoeker namelijk het verzoek via DigiD indient, kan aan de hand daarvan diens identiteit worden vastgesteld. Vervolgens kan het College via de aansluiting op de Basisregistratie Personen (BRP) de benodigde gegevens verkrijgen om vast te stellen wie de moeder van het donorkind is en kan het College in het eigen

¹ Te raadplegen via: <https://www.nvog.nl/wp-content/uploads/2018/04/landelijk-standpunt-spermadonatie-KLEM-en-NVOG-april-2018.pdf> In de Wdkb is een voorziening getroffen voor vrouwelijke homoseksuele paren die ertoe strekt dat zij gebruik kunnen maken van één moedercode, indien zij kinderen willen krijgen die genetisch aan elkaar verwant zijn (zie paragraaf 4.2 van de memorie van toelichting, Kamerstukken II 2020/21, 35870, nr. 3).

² Aanbeveling 2 in het rapport van de Tweede evaluatie Wet donorgegevens kunstmatige bevruchting van ZonMw (Kamerstukken 2018/19, 30486, nr. 23).

registratiesysteem nagaan met wiens gedoneerde geslachtscellen de behandeling bij de moeder heeft plaatsgevonden. Mede gelet hierop zijn ook de in artikel 4, tweede lid, Bdkb vermelde gegevens achterhaald.

In het eerste lid van het gewijzigde artikel 4 Bdkb wordt geregeld dat een verzoeker alleen een geboorteakte en/of een identiteitsbewijs moet verstrekken indien het College daarom verzoekt. Dat zal het geval zijn, indien de verzoeker het verzoek in papieren vorm indient of niet is geregistreerd in de BRP. Daarnaast kan het College verzoeken om de adresgegevens van de ouder of voogd te verstrekken die door het College op grond van artikel 3, zesde lid, Wdkb van de verstrekking op de hoogte moet worden gesteld. Deze informatieplicht geldt alleen indien het verzoekende donorkind jonger is dan 16 jaar. Aan de hand van de verstrekte adresgegevens is geborgd dat het College de juiste perso(o)n(en) informeert.

- *Gegevensverstrekking bij een verzoek om verstrekking van de persoonsidentificerende gegevens van andere nakomelingen van dezelfde donor*

Ingeval van een verzoek om verstrekking van de persoonsidentificerende gegevens van andere nakomelingen van dezelfde donor geldt hetzelfde als hiervoor. De verzoeker zal alleen een geboorteakte en/of een identiteitsbewijs hoeven te verstrekken indien het College daarom verzoekt. Dit volgt uit het tweede lid van het gewijzigde artikel 4 Bdkb.

Regeldrukgevolgen

Voor zover het onderhavige besluit strekt tot het bepalen van de gegevens die een donorkind bij een verzoek moet verstrekken, is sprake is van regeldrukgevolgen. De regeldrukgevolgen worden echter als beperkt ingeschat, omdat de betreffende gegevens alleen hoeven te worden overgelegd als het College daarom verzoekt. Dat zal het geval zijn indien de verzoeker het verzoek in papieren vorm indient, niet is geregistreerd in de BRP of jonger is dan 16 jaar (ongeveer 5% van het totaal aantal verzoeken).

Advies en consultatie

[...]

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

A

Met het opnieuw vaststellen van artikel 2 Bdkb wordt enerzijds de nadere uitwerking van het begrip 'medische gegevens' geschrapt en anderzijds het maximumaantal moedercodes dat aan een donorcode mag worden verbonden, vastgesteld op 12 moedercodes.

B

Met de wijzigingen in artikel 3 Bdkb wordt louter tot uitdrukking gebracht dat de opsomming van de fysieke kenmerken (eerste lid) en de gegevens omtrent de sociale achtergrond (derde lid) van de donor niet uitputtend is bedoeld. De opgesomde gegevens moeten in ieder geval bij het College worden geregistreerd.

C

Het huidige artikel 4 Bdkb schrijft nog voor dat een donorkind bij een verzoek om verstrekking van de persoonsidentificerende gegevens van de donor de geboorteakte moet verstrekken. In de praktijk is dat echter in de meeste gevallen niet meer nodig. Dit is hiervoor in het algemeen deel van de toelichting nader toegelicht. Artikel 4, eerste lid, Bdkb is hierop aangepast. De genoemde gegevens hoeven alleen te worden verstrekt indien het College daarom verzoekt. Voorts is geregeld dat het College adresgegevens van de ouder of voogd van het donorkind dat jonger is dan 16 jaar kan opvragen, teneinde aan de informatieplicht van artikel 3, zesde lid, Wdkb te kunnen voldoen. Ook daarop is hiervoor in het algemeen deel nader ingegaan.

Ingeval van een verzoek om verstrekking van de persoonsidentificerende gegevens van andere nakomelingen van dezelfde donor, geldt hetzelfde. Artikel 4, tweede lid, Bdkb bepaalt derhalve dat het eerste lid, onder a en b, derhalve van overeenkomstige toepassing is.

Artikel II

De inwerkingtreding van dit besluit wordt bepaald bij koninklijk besluit. Bij de inwerkingtreding zal in beginsel worden aangesloten bij de vaste verandermomenten en minimuminvoeringstermijn.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,